

04 juli 2022

Beste Ingrid,

Bestuur en leden van de regionale verenigingen van VNO-NCW maken zich zorgen over het vestigingsklimaat in Nederland. De arbeidsmarkt is een groot probleem, hetzelfde geldt voor de druk op de zorg, de sterk stijgende prijzen van bijvoorbeeld energie en de beschikbaarheid van betaalbare woningen.

Veel van bovenstaande problemen zijn internationaal en moeten we accepteren of samen oplossen. Echter, in Nederland wordt deze situatie versterkt door nationaal beleid dat in tegenstelling tot de ons omliggende landen minder compenserende maatregelen treft en in enkele gevallen extra problemen creëert. Voorbeelden hiervan zijn de stikstofproblematiek, de netcongestie die uitbreidingen en verduurzaming in de weg staan (vooral nog met name in Zuid-Nederland) en de steeds uitdijende wet- en regelgeving. In de huidige tijd naar onze mening onacceptabel en bedreigend voor ons vestigingsklimaat en de continuering van een investerend en succesvol bedrijfsleven.

Het gebrek aan samenhang en onvoldoende oog voor de praktische implicaties leiden tot toenemend onbegrip bij onze leden. De recente stikstofbrief van minister voor Natuur en Stikstof Van der Wall en de plotselinge netcongestie in Brabant en Limburg, waardoor nieuwe aansluitingen voor grootverbruikers niet meer mogelijk zijn, hebben tot een heftige reactie vanuit onze achterban geleid. Om die reden richten wij ons tot je met onderstaande hartenkreet.

Voorwaarts met minder regels

Ondernemers worstelen met de stikstofimpasse, netcongestie, ruimtegebrek, gebrek aan huisvesting voor de medewerkers, uitgestelde investeringen in de infrastructuur en de lastige uitvoerbaarheid van de duurzaamheidsopgave door gebrek aan personeel, stikstof gerelateerde beperkingen en netcongestie. Ook al is er van een echte crisis nog geen sprake, door de huidige problemen lijkt het er op dat we stil zijn komen te staan. Veel problemen kunnen worden opgelost wanneer gebruik wordt gemaakt van het innovatieve vermogen van ons bedrijfsleven. Een stap voorwaarts maken is dus mogelijk, maar onder meer de stikstofmaatregelen en de huidige regeldruk staat hen in de weg.

Level playing field

Inmiddels smoren die beperkende wet- en regelgeving en onrealistische normen nagenoeg iedere -economische- beweging in de kiem. Dit is een grote bron van ergernis en beperking voor ondernemers. De door onze eigen overheid opgelegde normen voor stikstofuitstoot zijn onrealistisch en niet in lijn met die van landen om ons heen. Voor sommige bedrijven is het inmiddels zelfs aantrekkelijker om zich te vestigen in een van onze buurlanden. Discussie over realistische normering en een level playing field is hard nodig.

Ondernemers willen én kunnen innoveren in verduurzaming van hun productieproces. Zij lopen echter vast door gebrek aan ontwikkelruimte in het proces naar die duurzamere bedrijfsvoering. Bedrijven willen én kunnen een bijdrage leveren aan verminderen van netcongestie, maar regels verhinderen dat. Naburige bedrijven die met elkaar oplossingen hebben voor stroomopwekking en het delen ervan, mogen dat niet.

Meer uitgesproken steun voor ondernemers

Ondernemers onderschrijven ons gezamenlijke manifest *'Ondernemen voor brede welvaart'*: eerlijker, inclusiever en duurzamer. Voor een succesvolle uitvoering is het noodzakelijk dat het kabinet meer uitgesproken steun aan ondernemers biedt om gezamenlijk tot oplossingen te komen.

Andere benadering van de regels

Problemen te over dus, maar van een crisis is (nog) geen sprake. Het Nederlands bedrijfsleven kan veel van de geschetste problemen oplossen dankzij hun innovatiekracht. Die innovatiekracht is groot, maar dan moeten zij daar wel de ruimte voor krijgen. Dat vraagt om een andere, meer integrale benadering van een deel van onze regels. Denk daarbij aan de Crisis- en herstelwet uit 2010, gericht op de versnelling van ruimtelijke projecten, die ons vele jaren geleden in staat stelde de toen dreigende crisis te boven te komen. Wij pleiten voor een hernieuwde aanpak volgens een vergelijkbare benadering, door buiten de kaders te denken.

De polarisatie in ons land neemt toe, in veel gevallen dreigt het middel erger dan de kwaal te worden. Als werkgevers moeten wij geen starre standpunten innemen maar wel aangeven waar de schoen wringt. We moeten de ruimte krijgen om een bijdrage te leveren aan oplossingen en te zorgen voor continuering van ons verdienvermogen als basis voor brede welvaart.

In de bijlage vindt u een opsomming van regionale problemen waar ondernemers nu concreet tegenaan lopen door de stikstofproblematiek en de netcongestie ter illustratie.

Met vriendelijke groet,

Audrey Keukens
Voorzitter VNO-NCW West

Marcel Hielkema
Voorzitter VNO-NCW Midden

Eric van Schagen
Voorzitter VNO-NCW Brabant Zeeland

Ron Coenen
Voorzitter LWV

Sieger Dijkstra
Voorzitter VNO-NCW Noord